

1. naloga

Poiščite lokalne ekstreme funkcije

$$f(x) = \int_0^{x^2} (e^{t^2} - e^4) dt \quad !$$

Rešitev:

$$f'(x) = (e^{x^4} - e^4)2x = 0$$

$$x_1 = 0, x_2 = \sqrt{2}, x_3 = -\sqrt{2}$$

$$f''(x) = e^{x^4}8x^4 + (e^{x^4} - e^4)2$$

$$f''(0) = (1 - e^4)2 < 0 \quad \rightarrow \quad \boxed{x_1 = 0 \text{ je max}}$$

$$f''(\sqrt{2}) = 32e^4 > 0 \quad \rightarrow \quad \boxed{x_2 = \sqrt{2} \text{ je min}}$$

$$f''(-\sqrt{2}) = 32e^4 > 0 \quad \rightarrow \quad \boxed{x_3 = -\sqrt{2} \text{ je min}}$$

2. naloga

Izračunajte trojni integral

$$\iiint_V \frac{1}{z} dx dy dz$$

in je integracijsko območje določeno z neenačbama

$$x^2 + y^2 + z^2 < 2z , \quad z > 1 !$$

Rešitev:

Integral izračunamo v sferičnih koordinatah. Najprej zapišemo mejni ploskvi v sferičnih koordinatah in poiščemo njuno presečišče.

Rešitev sistema $\rho \sin \theta = 1 , \rho = 2 \sin \theta$ je $\rho = \sqrt{2} , \theta = \frac{\pi}{4}$

$$\begin{aligned} I &= \int_0^{2\pi} d\varphi \int_{\pi/4}^{\pi/2} d\theta \int_{1/\sin\theta}^{2\sin\theta} \frac{\rho^2 \cos\theta}{\rho \sin\theta} d\rho = 2\pi \int_{\pi/4}^{\pi/2} \frac{\cos\theta}{\sin\theta} d\theta \int_{1/\sin\theta}^{2\sin\theta} \rho d\rho = \\ &2\pi \int_{\pi/4}^{\pi/2} \frac{\cos\theta}{\sin\theta} d\theta \left. \frac{\rho^2}{2} \right|_{1/\sin\theta}^{2\sin\theta} = \pi \int_{\pi/4}^{\pi/2} \cos\theta \left(4 \sin\theta - \frac{1}{\sin^3\theta} \right) d\theta = \\ &\pi \left(4 \frac{\sin^2\theta}{2} + \frac{1}{2\sin^2\theta} \right) \Big|_{\pi/4}^{\pi/2} = \pi (2 + \frac{1}{2} - 1 - 1) = \boxed{\frac{\pi}{2}} \end{aligned}$$

3. naloga

Kos žice leži v ravnini (x, y) na hiperboli $x^2 - y^2 = 1$ med točkama $A(1, 0)$ in $B(\sqrt{2}, 1)$. Masa žice na dolžinsko enoto je enaka $\frac{1}{d}$, kjer je d oddaljenost točke od izhodišča. Kolikšna je masa žice?

Rešitev:

Parametrična enačba hiperbole: $x = t$, $y = \sqrt{t^2 - 1}$, $\dot{x} = 1$, $\dot{y} = \frac{t}{\sqrt{t^2 - 1}}$

$$\begin{aligned} m &= \int_C \frac{ds}{\sqrt{x^2 + y^2}} = \int_1^{\sqrt{2}} \frac{\sqrt{1 + \frac{t^2}{t^2 - 1}}}{\sqrt{t^2 + t^2 - 1}} dt = \int_1^{\sqrt{2}} \frac{dt}{\sqrt{t^2 - 1}} = \log(t + \sqrt{t^2 - 1}) \Big|_1^{\sqrt{2}} \\ &= \boxed{\log(\sqrt{2} + 1)} \end{aligned}$$

4. naloga

Naj bo $z = x + iy$ in $u = x^3 - 3xy^n$. Določite konstanto n in funkcijo $v(x, y)$, tako da bo funkcija $u + iv$ analitična!

Rešitev:

Da je funkcija u realni del analitične funkcije, je potreben pogoj, da je harmonična:

$$\Delta u = u_{xx} + u_{yy} = 6x - 3xn(n-1)y^{n-2} = 0 \quad \rightarrow \quad n = 2$$

$$\begin{aligned} u_x &= v_y \quad \rightarrow \quad v = \int u_x dy = \int (3x^2 - 3y^2) dy = 3x^2y - y^3 + C(x) \\ u_y &= -v_x \quad \rightarrow \quad -6xy = -(6xy + C'(x)) \quad \rightarrow \quad C(x) = C \end{aligned}$$

$$v(x, y) = \boxed{3x^2y - y^3 + C}$$

5. naloga

Izračunajte integral

$$\int_{-\infty}^{\infty} \frac{dx}{(x^2 - 2x + 10)^2} \quad !$$

Rešitev:

$$z^2 - 2z + 10 = 0$$

$$z_{1,2} = \frac{2 \pm \sqrt{4-40}}{2} = 1 \pm 3i$$

Funkcija $f(z) = \frac{1}{(z^2 - 2z + 10)}$ ima na zgornji polravnini eno singularno točko $z_1 = 1 + 3i$, ki je pol 2. stopnje.

$$\int_{-\infty}^{\infty} \frac{dx}{(x^2 - 2x + 10)^2} dx = 2\pi i \operatorname{res}_{z=z_1} f(z) =$$

$$2\pi i \lim_{z \rightarrow z_1} \left[\frac{(z-z_1)^2}{((z-z_1)(z-z_2))^2} \right]' =$$

$$2\pi i \lim_{z \rightarrow z_1} [(z - z_2)^{-2}]' =$$

$$2\pi i \lim_{z \rightarrow z_1} (-2)(z - z_2)^{-3} = 2\pi i (-2)(z_1 - z_2)^{-3} =$$

$$\frac{-4\pi i}{[(1+3i)-(1-3i)]^3} = \frac{-4\pi i}{6^3 i^3} = \boxed{\frac{\pi}{54}}$$